

การสนับสนุนของชุมชนที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

บ้านไร่ม่วงหมู่ 1 ตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย

Community support towards tourism management Cherg Kase

Ban Rai Muang Moo 1 Nam Man Subdistrict, Mueang District, Loei Province

พิมพ์ดี ชันตรี¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิษณุ มะลิตัน²

E-mail: phimwadee@gmail.com

โทรศัพท์: 0623010026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาการสนับสนุนของชุมชนที่มีต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านไร่ม่วงหมู่ 1 ตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย กลุ่มตัวอย่าง คือ ชาวบ้านไร่ม่วงหมู่ 1 ตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย จำนวน 558 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลคือแบบสอบถาม โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และค่าส่วนเบี่ยงเบน ผลการศึกษาพบว่าระดับความคิดเห็นการสนับสนุนการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตามความคิดเห็นของกลุ่มอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาประชาชนในชุมชนมีการรับรู้ข่าวสารและให้การสนับสนุนการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและการทำงานร่วมกันได้เป็นกลุ่มทำให้ท่านรับรู้ถึงอารมณ์ของการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มสิ่งที่เรามองเห็นการทำหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีเป้าหมายไว้ไปได้ดีผลผลิตและผลิตภัณฑ์สินค้ามีการตอบรับอย่างต่อเนื่องและทำให้ชุมชนมีแนวทางในการเสริมสร้างอาชีพและรายได้ให้กับเกษตรกรเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางกาย เศรษฐกิจ สังคม ประเพณี และวัฒนธรรมในท้องถิ่นอันจะเกิดแบบแผนแม่บทในการดำเนินชีวิตอย่างยั่งยืนของคนในชุมชนและเกษตรกรผู้ปลูกพืชผลไม้อันควรค่าแก่การเป็นแบบอย่างที่ดีของเกษตรกรในชุมชนอื่นๆ ตลอดไป

คำสำคัญ: การสนับสนุน การท่องเที่ยว การเกษตร

Abstract

The objective of this research is to study the community's contribution to the management of Ban Rai Muang Moo agricultural tourism. 1 Nam Man Subdistrict, Mueang District, Loei Province The sample group is villagers of Muang Farm Moo 1, Nam Man Subdistrict, Mueang District, Loei Province. The tool used to collect data is questionnaires, using statistical sampling and analysis methods such as average, percentage, and deviation. The study found that the level of support for agritourism management, according to group feedback, was very high. Considering that people in the community are aware of the news and support the management of agricultural tourism and working together as a group, you realize the emotion of working together as a group, what we see in the agritourismvillage with the goal of going well, the output and products are continuously accepted, and the community has a way to create jobs and income for farmers as a way to develop and conform to the physical, economic, social, traditional and cultural environment in the local area, which will create a master pattern for sustainable life of the people in the community and fruit farmers who deserve to be good role models for farmers in other communities. forever

Keywords: support, tourism, agriculture

¹ นักศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

² อาจารย์ประจำ สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ความเป็นมาของปัญหา

ประเทศไทย เป็นประเทศที่มีเอกลักษณ์ประจำชาติหลากหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นภาษา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี รวมทั้งทรัพยากรทางธรรมชาติที่หลากหลาย ส่งผลให้ธุรกิจการท่องเที่ยวเป็นอีกหนึ่งธุรกิจสำคัญในการนำเงินตราเข้าประเทศเป็นจำนวนมากในแต่ละปี โดยจากการสรุปข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในประเทศไทย ประจำปี 2558 พบว่า ในปี 2558 มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวถึง 29.88 ล้านคนบาท เติบโต 20.44 % สร้างรายได้จากไทยเที่ยวไทย และต่างชาติ 2.26 ล้านล้านบาท เกินเป้า 3 หมื่นล้านบาท สูงสุดในประวัติศาสตร์ (กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา, ออนไลน์) โดยรายได้ที่ได้จากธุรกิจการท่องเที่ยว นั้นส่งผลทำให้เกิดการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งยังมีส่วนช่วยในการสร้างงานและกระจายรายได้ไปในส่วนต่างๆ ทั่วประเทศอีกด้วย

เลย จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ค่อนไปทางภาคเหนือ อยู่ท่ามกลางภูเขาอันยิ่งใหญ่ ทำให้ดินฟ้าอากาศคล้ายกับภาคเหนือ มีอากาศหนาวเย็น มีหมอกปกคลุมอยู่เสมอ และยังคงความเป็นธรรมชาติได้อย่างดีเยี่ยมจังหวัดเลย ถือเป็นจังหวัดยอดนิยมอีกจังหวัดหนึ่งที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเดินทางไปท่องเที่ยวในแต่ละปีจำนวนมาก โดยจังหวัดเลยจะเป็นที่รู้จักในฐานะเมืองแห่งทะเลภูเขาและเมืองผลไม้ ไม่ว่าจะเป็น สับปะรด แก้วมังกร เงาะ เนื่องจากความเหมาะสมของสภาพดินฟ้าอากาศที่เอื้ออำนวยและสภาพภูมิประเทศที่เหมาะสม สำหรับนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบความเป็นธรรมชาติ แต่เดินขึ้นภูไม่ไหว อีกหนึ่งสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจและยังได้เรียนรู้วิถีชีวิตของชาวชนบทบ้านไร่ม่วงหมู่ 1 ตำบลน้ำหนาว อำเภอเมือง จังหวัดเลย สับปะรดหรือพืชผลไม้บ้านไร่ม่วงก็เป็นที่ยอมรับแพร่หลายท่ามกลางนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวประเทศ ฐานเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดเลยคือ เกษตรกรรม การท่องเที่ยว โดยรูปแบบการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมอีกประเภทหนึ่งของจังหวัดเลย คือ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro-Tourism) เป็นการท่องเที่ยวอีกรูปแบบหนึ่งที่จะสามารถนำรายได้เข้าสู่ชุมชนโดยเฉพาะเกษตรกรผู้เป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่นยังสามารถสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรนี้ได้อีกด้วย การท่องเที่ยวเชิงเกษตรยังเป็นการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสกับธรรมชาติ วิถีชีวิตของชาวชนบท ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม และการประกอบอาชีพทางการเกษตรที่หลากหลาย รวมถึงได้รับความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ พร้อมทั้งความสนุกสนานเพลิดเพลิน โดยมีความรับผิดชอบอย่างมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมในสถานที่นั้นๆ เป็นพื้นฐาน และยังสามารถนำความรู้ที่ได้รับกลับไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้ รวมถึงเป็นการสร้างอาชีพเสริมให้แก่เกษตรกร นอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มมูลค่าทรัพยากรด้านการเกษตรของเกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ครอบครัว ชุมชน สังคม มีความเข้มแข็งและเจริญก้าวหน้าด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม (วาริชต์ มัชฌิมบุรุษ, 2552, หน้า 10) ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดเลยประกอบไปด้วยการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางเยี่ยมชมวิถีชีวิตของชาวบ้านไทดำ การเยี่ยมชมวิถีชีวิตของชาวสวนผลไม้ พร้อมชม ชม ช็อป ผลไม้นานาชนิด การเยี่ยมชมธรรมชาติสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆทั้ง 14 อำเภอของชาวจังหวัดเลย เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีองค์ประกอบที่น่าสนใจหลายประการ ที่จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่จังหวัดเลยได้ อย่างไรก็ตาม การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่จังหวัดเลย ยังไม่เป็นที่น่าสนใจและได้รับความนิยมในหมู่นักท่องเที่ยวมากนัก จึงส่งผลให้การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่จังหวัดเลยนี้ขาดโอกาสในการเติบโตและพัฒนาเท่าที่ควร ซึ่งทำให้เกิดการขาดการกระจายรายได้ไปสู่ชุมชนในท้องถิ่นอีกด้วย จากที่มาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดเลย ให้เป็นการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม และแพร่หลาย โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศน์ ซึ่งสามารถทำได้โดยการจัดการการท่องเที่ยวที่มีระบบแบบแผน ซึ่งการจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีระบบแบบแผนจะเกิดขึ้นได้จำเป็นต้องพิจารณาระบบย่อยและองค์ประกอบของการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการวางแผนการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัยการวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง คือ
 - 1) ชาวบ้านไร่ม่วงหมู 1 ตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย จำนวน 558 คน
 - 2) กลุ่มผู้นำชุมชนบ้านไร่ม่วงหมู 1 ตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย จำนวน 15 คน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
 - 1) ทบทวนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้องประเด็นการสนับสนุนการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านไร่ม่วงหมู1
 - 2) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณได้แก่ แบบสอบถาม โดยประกอบด้วย 3 ตอน แบ่งระดับความเห็นอกได้ 5

ระดับ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้
 - 4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เป็นการรวบรวมจากเอกสารวิชาการ หนังสือ บทความ งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น การสนับสนุนขอชุมชน
 - 4.2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างโดยนัดหมายวันเวลาลงพื้นที่ชี้แจงข้อมูลและวัตถุประสงค์การวิจัยพร้อมขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 388 คิดเป็นร้อยละ 67.71 และเพศหญิง จำนวน 185 คิดเป็นร้อยละ 32.28 ตามลำดับ อายุอยู่ในระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.88 รองลงมาในลำดับที่สอง อายุ 41 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 26.18 อันดับที่สามคือ อายุไม่เกิน 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.22 อันดับที่มีอายุ 21-30 ปีคิดเป็นร้อยละ 8.73 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 323คน คิดเป็นร้อยละ 56.37 รองลงมามีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 150 คิดเป็นร้อยละ 26.18 อาชีพ/พนักงานรัฐ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 13.96 และมีนักเรียน/นิสิต/นักศึกษา จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 3.49 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านไร่ม่วงหมู

2.1 พบว่าการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านไร่ม่วงหมู เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว เป็นอันดับแรก (\bar{X} =61.2) รองลงมา ได้แก่ ด้านองค์กรชุมชน (\bar{X} =25.74) ด้านการจัดการ (\bar{X} =17.56) และด้านการท่องเที่ยววิถีหลักประโยชน์ของประชาชน (\bar{X} =12.00) ตามลำดับ

2.2 พบว่าการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านไร่ม่วงหมู1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.14) เมื่อพิจารณารายข้อ ด้านมีผู้นำชุมชนแก่ผู้มาเยือน (\bar{X} =4.14) เป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ ด้านชุมชนมีภูมิปัญญาในการจัดการสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว (\bar{X} =3.83) ด้าน มีการประชาสัมพันธ์หลายช่องทาง(\bar{X} =3.29) ด้านมีสื่อวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ หรือสิ่งของที่นำจัดให้ผู้มาเยือนรับชม (\bar{X} =3.24) และด้านมีป้ายบอกทางเข้าถึงที่ชัดเจน(\bar{X} =3.06) ตามลำดับ

2.3 พบว่าการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านไร่ม่วงหมู1 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าด้านมีการร่วมมือกันในชุมชนสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} =16.32) รองลงมาได้แก่ ด้านมี

การจัดการชุมนุมอย่างมีระบบและประชาชนเข้าใจกัน ($\bar{X}=45.44$) ด้านชุมชนรู้สึกเป็นเจ้าของและเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ($\bar{X}=27.96$) และด้านมีหน่วยงานอื่นเข้ามาให้ความร่วมมือและสนับสนุนในชุมชน ($\bar{X}=10.03$)

2.4 พบว่า ระดับการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านไร่ม่วงหมู่1 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ด้านมีการกระจายรายได้แบ่งปันผลประโยชน์ที่เป็นธรรมกับชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=732.06$) ด้านมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้ชุมชนได้ใช้สอยประโยชน์ ($\bar{X}=39.45$) ด้านมุ่งเน้นให้ชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว ($\bar{X}=98.25$) ด้านมีการรวมกลุ่มอาชีพให้ชุมชนพัฒนารายได้ ($\bar{X}=14.24$)

2.5 พบว่า ระดับการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านไร่ม่วงหมู่1 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าด้านการผลิตภัณฑทางการท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=16.3$) ด้านการมีเอกลักษณ์โดดเด่น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=78.4$) ด้านการมีช่องทางจำหน่ายที่หลากหลาย เช่นอินเทอร์เน็ต หนังสือท่องเที่ยว สังคมออนไลน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=69.31$) ด้านการมีธรรมชาติที่สวยงาม/น่าสนใจ อยู่ในระดับที่มากที่สุด ($\bar{X}=66.6$) ด้านการระบบขนส่งมวลชนที่สะดวก อยู่ในระดับที่มากที่สุด ($\bar{X}=51.96$) ด้านการมีส่วนร่วมทำกิจกรรมทางการเกษตร อยู่ในระดับที่มากที่สุด ($\bar{X}=23.4$) ด้านการมีป้ายบอกเส้นทางที่ชัดเจน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.4$) และด้านมีกระบวนการเพาะปลูก/กักผลผลิต ที่น่าสนใจ อยู่ในระดับที่มากที่สุด ($\bar{X}=2.0$)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า การสนับสนุนของชุมชนที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านไร่ม่วงหมู่1 ตำบลน้ำหวาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย เป็นการวิเคราะห์ แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยทำเครื่องหมายลงในช่องตามระดับความคิดเห็น พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตามความคิดเห็นของระดับกลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.14$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีข้ออยู่ในระดับมาก 2 ข้อได้แก่ มีผู้นำชุมชนแก่ผู้มาเยือน ($\bar{X}=4.14$) เป็นลำดับที่ 1 ชุมชนมีกฎ กติกาในการจัดการสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว ($\bar{X}=3.83$) เป็นลำดับที่ 2 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อได้แก่ มีการประชาสัมพันธ์หลายช่องทาง ($\bar{X}=3.29$) เป็นลำดับที่ 3 มีสื่อวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ หรือสิ่งของที่นำจัดให้ผู้มาเยือนรับชม ($\bar{X}=3.24$) เป็นลำดับที่ 4 มีป้ายบอกทางเข้าถึงที่ชัดเจน ($\bar{X}=3.06$) เป็นลำดับที่ 5 พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตามความคิดเห็นของระดับกลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=45.44$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีข้ออยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อได้แก่ มีการจัดการชุมนุมอย่างเป็นระบบและประชาชนเข้าใจกัน ($\bar{X}=45.44$) เป็นลำดับที่ 1 ชุมชนรู้สึกเป็นเจ้าของและเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ($\bar{X}=27.96$) เป็นลำดับที่ 2 มีการร่วมมือกันในชุมชนสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว ($\bar{X}=16.32$) เป็นลำดับที่ 3 มีหน่วยงานอื่นเข้ามาให้ความร่วมมือและสนับสนุนในชุมชน ($\bar{X}=10.03$) เป็นลำดับที่ 4 พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตามความคิดเห็นของระดับกลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=98.25$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีข้ออยู่ในระดับมาก 2 ข้อได้แก่ มุ่งเน้นให้ชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว ($\bar{X}=98.25$) เป็นลำดับที่ 1 มีการกระจายรายได้แบ่งปันผลประโยชน์ที่เป็นธรรมกับชุมชน ($\bar{X}=73.06$) เป็นลำดับที่ 2 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีข้ออยู่ในระดับน้อย 1 ข้อได้แก่ มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้ชุมชนได้ใช้สอยประโยชน์ ($\bar{X}=39.45$) เป็นลำดับที่ 3 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีข้ออยู่ในระดับน้อยมาก 1 ข้อได้แก่ มีการรวมกลุ่มอาชีพให้ชุมชนพัฒนารายได้ ($\bar{X}=14.24$) เป็นลำดับที่ 4 พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตามความคิดเห็นของระดับกลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=78.4$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีข้ออยู่ใน

ระดับมากที่สุด 7 ข้อได้แก่ มีลักษณะโดดเด่น ($\bar{X}=78.4$) เป็นลำดับที่ 1 มีช่องทางที่จำหน่ายที่หลากหลาย เช่น อินเทอร์เน็ต หนังสือเดินทาง สัมคมออนไลน์ ($\bar{X}=69.31$) เป็นลำดับที่ 2 มีธรรมชาติที่สวยงาม ($\bar{X}=66.6$) เป็นลำดับที่ 3 ระบบขนส่งมวลชนที่สะดวก ($\bar{X}=51.96$) เป็นลำดับที่ 4 สามารถร่วมทำกิจกรรมทางการเกษตร ($\bar{X}=23.4$) เป็นลำดับที่ 5 สามารถเข้าถึงได้ง่าย ($\bar{X}=16.3$) เป็นลำดับที่ 6 มีป้ายบอกทางที่ชัดเจน ($\bar{X}=3.4$) เป็นลำดับที่ 7 เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า มีข้ออยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อได้แก่ มีกระบวนการเพราะปลูกเก็บผลผลิตที่น่าสนใจ ($\bar{X}=2.0$) เป็นลำดับที่ 8 S.D. 4.03 อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการศึกษา การสนับสนุนของชุมชนที่มีต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านไร่ม่วงหมู่ 1 ตำบลน้ำหวาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย พบว่า 1) การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านไร่ม่วงหมู่ 1 ระดับการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านไร่ม่วงหมู่ 1 ตำบลน้ำหวาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว เป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ ด้านองค์กรชุมชน ด้านการจัดการ และด้านการท่องเที่ยวอีกทั้งหลักประโยชน์ของประชาชน ตามลำดับด้านผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีเอกลักษณ์โดดเด่น เป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ การมีช่องทางจำหน่ายที่หลากหลาย เช่น อินเทอร์เน็ต หนังสือท่องเที่ยว สัมคมออนไลน์, การมีธรรมชาติที่สวยงาม/น่าสนใจ, การมีระบบขนส่งมวลชนที่สะดวก, สามารถกิจกรรมทางการเกษตร, สามารถเข้าถึงได้ง่าย, มีป้ายบอกเส้นทางที่ชัดเจน และมีกระบวนการเพราะปลูก/เก็บผลผลิต ที่น่าสนใจ ตามลำดับ

ด้านองค์กรชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการจัดการชุมชนอย่างมีระบบและประชาชนเข้าใจกัน เป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ ชุมชนรู้สึกเป็นเจ้าของและเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา, มีการร่วมมือกันในชุมชนสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว และมีหน่วยงานอื่นเข้ามาให้ความร่วมมือและสนับสนุนในชุมชน ตามลำดับ

ด้านการท่องเที่ยวอีกทั้งหลักประโยชน์ของประชาชน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การมุ่งเน้นให้ชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว เป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ มีการกระจายรายได้แบ่งปันผลประโยชน์ที่เป็นธรรมกับชุมชน, มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้ชุมชนได้ใช้สอยประโยชน์ และมีการรวมกลุ่มอาชีพให้ชุมชนพัฒนารายได้ ตามลำดับ

ด้านการจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีผู้นำชุมชนเข้ามาเยือน เป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ ชุมชนมีกฎ กติกาในการจัดการสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว, มีการประชาสัมพันธ์, มีสื่อวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ หรือสิ่งของที่นำจัดให้ผู้มาเยือนรับชม และมีป้ายบอกทางเข้าถึงที่ชัดเจน ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1) การศึกษาแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว
- 2) ผลกระทบของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรต่อชุมชนท้องถิ่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตรอาจส่งผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบต่อชุมชนท้องถิ่น การทำวิจัยควรศึกษาผลกระทบของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรต่อชุมชนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

ทฤษฎีการสนับสนุนของชุมชน//การมีส่วนร่วมของชุมชน//สืบค้นเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2566

จาก <https://www.hu.ac.th/conference/proceedings/data/.pdf>

รีเดอร์ (Reeder. 1974: 39) องค์การสหประชาชาติ//สืบค้นเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2566

จาก <http://www.cmruir.cmru.ac.th/bitstream/.pdf>

สุชาดา จักรพิสุทธิ์ (ออนไลน์. 2547)//ชุมชนกับการมีส่วนร่วม//สืบค้นเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2566

จาก <http://www.cmruir.cmru.ac.th/bitstream/.pdf>

คูฟแมน (Koufman. 1949:7) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน//สืบค้นเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2566

จาก <http://library1.nida.ac.th/2554/19732.pdf>

ฟอร์นารอฟ (Fornaroff.1980:104) กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน//สืบค้นเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2566

จาก <http://library1.nida.ac.th/2554/19732.pdf>

อภิญา กังสนารักษ์ (2544:14 –15) ขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชน //สืบค้นเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2566

จาก <http://mslib.kku.ac.th/elib/multim/books/Tourism2552/.pdf>